

BEZROBOCIE

→ **work PL**

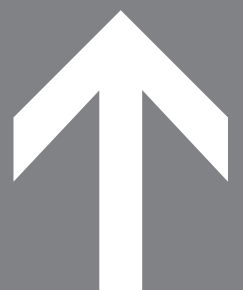
**Možna pokochać Suwałki,
a wyjazd jest z musu**

Ewa Rościszewska

**Biblioteka
Dobrych Praktyk**

MIGRACJE

FISE>

Warszawa, czerwiec 2009

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych

ISBN: 979-83-61979-08-1

Projekt graficzny: Frycz | Wicha

Skład graficzny: Mirosław Piekutowski

Na podstawie raportów przygotowywanych przez Stowarzyszenie Pastwisko.org oraz wywiadów z uczestnikami i koordynatorami projektu „KomPressJa”.

Wszystkie prawa zastrzeżone

Przedruk i reprodukcja w jakiegokolwiek postaci całości lub części publikacji bez pisemnej zgody Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych są zabronione.

Można pokochać Suwałki, a wyjazd jest z musu

Projekt KomPressJa pobudził aktywność młodych mieszkańców Suwałk, pośrednio dotkniętych problemem migracji. Stowarzyszenie Pastwisko.org, samo skupiające młodych ludzi, postanowiło przerwać apatię i poczucie beznadziei u tych, którym ktoś bliski wyjechał za granicę w celach zarobkowych.

DLACZEGO I PO CO czyli uzasadnienie potrzeby realizacji projektu

Suwalszczyzna jest regionem o dużych tradycjach migracyjnych. Peryferyjne położenie i miasto nie pełniące funkcji regionalnego ośrodka dodatkowo potęgują to zjawisko. Dotyka ono zwłaszcza ludzi młodych, którzy wchodzą w okres dojrzewania z poczuciem niestabilności sytuacji społecznej środowiska i finansowej rodziny.

PODSTAWOWE DANE

Nazwa projektu	KomPressJa
Realizator	Stowarzyszenie Pastwisko.org
Partnerzy	Ochotnicze Hufce Pracy (Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Suwałkach)
Czas trwania	1 maja – 31 grudnia 2008 r.
Grupa docelowa	Młodzież szkół ponadgimnazjalnych (16-19 lat) dotknięta problemem migracji zarobkowej (bliskiej rodziny lub przyjaciół). Grupa dziesięcioosobowa.
Cel	Aktywizacja społeczna młodzieży dotkniętej problemem migracji i ułatwienie jej wejścia w dorosłość poprzez włączenie do udziału w życiu lokalnego społeczeństwa.
Budżet	Dotacja – 70 234 zł Całkowity budżet projektu – 72 424 zł

Młodzież nie utożsamia się z regionem – zarówno z powodu migracji osób z ich najbliższego środowiska, jak też z powodu niedostatecznej edukacji regionalnej. Poczucie słabego zakorzenienia powoduje destabilizację, a także brak wizji własnej przyszłości, opartej na wartościach (czymś więcej niż zapewnieniu środków do przetrwania). Niepełna rodzina pogłębia dodatkowo poczucie osamotnienia.

Peryferyjny charakter regionu sprawia, że młodzi ludzie mają poczucie słabszych szans w porównaniu do swoich rówieśników z innych części kraju, co może odbierać im motywację do własnego rozwoju i skutkować przerwaniem edukacji i migracją zarobkową za wszelką cenę.

Na tym tle projekt KomPressJa był szansą dla młodych mieszkańców Suwałk. Organizatorzy chcieli udowodnić, że Suwalszczyzna ma mnóstwo nieodkrytego potencjału, że na miejscu można robić wiele ciekawych rzeczy. I nawet jeśli ktoś wyjedzie, to ze świadomością różnych możliwości jakie niesie ten region.

KTO czyli realizatorzy projektu

Stowarzyszenie Pastwisko.org to stosunkowo młoda organizacja, a projekt KomPressJa to jej pierwsze większe przedsięwzięcie. Siłą stowarzyszenia jest

pasja, zapał i doświadczenie jego członków. Zespół realizujący projekt tworzyli specjaliści, m.in.: psycholog, pedagog, doradca zawodowy. Kierownik projektu (i jednocześnie prezes stowarzyszenia) na co dzień jest pracownikiem starostwa, a jeden z członków zespołu – Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki.

Partnerem w realizacji były Ochotnicze Hufce Pracy (Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Suwałkach). Centrum odpowiadało za rekrutację uczestników projektu i realizację kursu komputerowego i udostępniło salę szkoleniową wraz z wyposażeniem na potrzeby warsztatów.

DLA KOGO czyli grupa docelowa

Projekt skierowany był do młodzieży w wieku 16-19 lat, z pierwszych i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące, licea profilowane, zasadnicze szkoły zawodowe, technika), pochodzącej z terenu Suwałk, doświadczającej w swoim najbliższym środowisku problemów migracji (w rodzinie lub grupie rówieśniczej).

Piotr Kuczek, opiekun grupy, pomagał szukać ciekawszych perspektyw: fotograficznych, suwalskich i życiowych

CO ROBILI czyli działania

Projekt trwał 8 miesięcy (od maja do końca 2008 roku), czyli – jak mówią koordynatorzy – dokładnie tyle, ile powinien. Udźwignęliśmy – podsumowując. I rzeczywiście zrobili wiele.

Konkurs – rekrutacja

Na początku był konkurs na zrobienie filmu pod tytułem „Samotność w Suwałkach” za pomocą powszechnie dostępnych narzędzi wideo (kamery, aparaty cyfrowe, kamerki internetowe, telefony komórkowe). Filmy nadesłane na konkurs miały być pierwszym krokiem w rekrutacji uczestników do projektu.

Powstała strona internetowa konkursu (www.kompressja.pastwisko.org), wydrukowano plakaty oraz ulotki zapraszające licealistów do udziału w konkursie i rozprowadzono je w szkołach, urzędach, Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki, umieszczono na słupach ogłoszeniowych. W nagłośnieniu konkursu zaangażowali się pracownicy instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz młodzieży, rodzice, nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, parafie kościelne i ich proboszczowie. W ramach współpracy z lokalnymi mediami informacje o rozpoczętym projekcie i konkursie zostały umieszczone w prasie („Tygodnik Suwalski” i „Gazeta Współczesna”), a także wyemitowane na antenie lokalnego Radia 5.

Czas rekrutacji (koniec roku szkolnego) okazał się niezbyt fortunny i w ferworze ostatnich zaliczeń w szkole do wielu osób informacja nie dotarła. Mimo to w konkursie wzięło udział 12 osób.

Nagrodą w konkursie był udział w projekcie „Kompresja”. Oprócz tego najlepsze prace konkursowe zostały opublikowane na podstronie projektu, a linki przekazane do mediów lokalnych. Dodatkową nagrodą za najciekawszy film (wśród zakwalifikowanych) była kamera cyfrowa z oprogramowaniem do edycji obrazu i dźwięku, przekazana zwycięzcy na pierwszym wyjeździe integracyjnym grupy. O przyznaniu tej nagrody zdecydowało jury złożone z uczestników projektu i organizatorów. Ostatecznie do udziału w projekcie (na podstawie nadesłanych filmów) zakwalifikowano 10 osób.

Plener integracyjny

Po wyłonieniu uczestników projektu organizatorzy zaprosili ich na plener integracyjny „Integra-Zoom” do Budy Ruskiej. Zajęcia integracyjne prowadzone były przez pedagoga w formie warsztatów grupowych i spotkań z opiekunem grupy. Piotr Malczewski – fotografik i podróżnik, na co dzień mieszkający w Budzie Ruskiej – przeprowadził warsztaty fotograficzne. Prezentował na nich m.in. „dobre i złe praktyki fotograficzne”, a po sesjach plenerowych dokonywał analizy i oceny umiejętności fotograficznych uczestników projektu. Podczas wyjazdu rozstrzygnięto też konkurs na film pt. „Samotność w Suwałkach”. Uczestnicy projektu obejrzelili filmy zgłoszone do konkursu i w tajnym głosowaniu wybrali ich zdaniem najlepszy, którego autorka (Dominika Topolska) otrzymała kamerę cyfrową.

To pierwszy mój film – mówi Dominika – bardzo osobisty. Rodzice oglądając go bardzo się wzruszyli

Dominika o projekcie dowiedziała się od mamy i to właśnie warsztaty fotograficzne były dla niej największym magnesem, zachęcającym do udziału w projekcie.

Warsztaty i konsultacje z psychologiem

Po wyjeździe integracyjnym rozpoczęła się seria warsztatów z psychologiem, w trakcie których młodzi uczestnicy dyskutowali o podejmowaniu decyzji, motywach wyjazdów i życiowych wyborów w ogóle. Wspólnie analizowali zyski i straty wynikające z tych decyzji, zastanawiali się nad własnym systemem wartości i odczuciami swoimi oraz innych osób. Wszystko to po to, by było im łatwiej zrozumieć czyjeś decyzje (dotyczące np. migracji) i konsekwencje. Równoległe psycholog prowadziła spotkania indywidualne, podczas których omawiano m.in. kwestie przyszłości, uczestnik próbował ustosunkować się do ewentualnego wyjazdu za granicę zarówno swojego jak i swojej przyszłej rodziny. Chodziło o to, aby młodzi ludzie zauważyli szeroki aspekt takich decyzji

Młode redaktorki poznają tajniki pracy w drukarni

(osobisty, rodzinny, gospodarczy, kulturalny i społeczny). To m.in. te rozmowy sprowokowały słowa jednej z uczestniczek projektu: „Wyjazd jest z musu”.

Dla większości z nich to jest naturalne, że muszą wyjechać, żeby odciążyć rodzinny budżet, żeby rodzice nie musieli być dłużej za granicą _____ (psycholog)

Cały cykl spotkań z psychologiem pomógł uczestnikom w lepszym rozumieniu siebie i bardzo wzmocnił ich poczucie własnej wartości.

Zajęcia z edukacji regionalnej

Równolegle organizowane były zajęcia i wyjazdy, mające na celu budowanie i wzmacnianie więzi z regionem wśród uczestników projektu.

Na początku dostaliśmy ankietę na temat Suwałk, oddałam z jedną odpowiedzią – tak jak wszyscy _____ (uczestniczką)

– Teraz dużo wiedzą – ocenia koordynator projektu. Młodzież poznawała historię Suwałk i regionu w kontekście kultury narodowej – chodziło o pokazanie, że historia i zabytki ich regionu są ważną częścią kultury polskiej. Zajęcia prowadzone były jednak w sposób daleki od szkolnej sztampy. Zorganizowano objazd krajoznawczy po wschodniej Suwalszczyźnie – uczestnicy poznali ważne kulturowo i przyrodniczo miejsca: bazylikę w Sejnach, Starą Synagogę, zespół pokamedulski nad jeziorem Wigry, wieżę widokową w Starym Folwarku, wylęgarnię ryb w Tartaku, a także osobliwości przyrodnicze krajobrazu polodowcowego Wigierskiego Parku Narodowego. Przybliżano sylwetki sławnych Suwałczan – osobowości świata kultury. Dzięki temu młodzież miała np. szansę spotkać się i porozmawiać z prof.

Strumiłło – świetny człowiek, z poczuciem humoru, bardzo inteligentny, człowiek z charakterem. Ma piękny dom, widoki, pamiątki, mnóstwo książek, wspomnień, zdjęć, słuchaliśmy go z zapartym tchem _____ (uczestniczka)

Andrzejem Strumiłło, podróżnikiem, rzeźbiarzem, fotografikiem, który ugościł uczestników projektu u siebie w Maćkowej Rudzie, opowiadając o swoich podróżach po świecie, kilkuletniej pracy w ONZ, własnych decyzjach życiowych związanych z emigracją, powrotem do kraju i odnalezieniu swojego miejsca na Suwalszczyźnie.

W trakcie zajęć uczestnicy dostali zadanie zaprojektowania własnej ścieżki poznawczej po zabytkach przyrody w Suwałkach. Wymagało to od nich skonstruowania ciekawego opisu poprzedzonego poznaniem własnego regionu i szukaniem na ten temat informacji oraz fotografowania w sposób atrakcyjny dla innych osób.

Warsztaty planowania ścieżki kariery i konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym

Ponieważ jednym z celów projektu było przygotowanie młodych mieszkańców Suwałk do wejścia na rynek pracy, zorganizowano dla uczestników projektu zajęcia z doradcą zawodowym, który różnorodnymi metodami pracował z młodzieżą nad projektowaniem dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej. Młodzi ludzie starali się poznać własne predyspozycje, mocne i słabe strony, umiejętności, zainteresowania zawodowe, a także zasady poruszania się po rynku pracy (przygotowanie

Na początku nieufność – nie wiadomo, kto to jest doradca zawodowy i czego chce. Po zajęciach indywidualnych można było dopiero powiedzieć, że to coś dało. Mówili często rzeczy, których nikomu nie mówili – bo się bali, że ktoś się zaśmieje z ich planów na przyszłość _____ (doradca zawodowy)

do rozmowy z pracodawcą: elementy autoprezentacji, dokumenty aplikacyjne, rozmowa rekrutacyjna).

W ramach spotkań z doradcą zawodowym każdy uczestnik opracowywał swój Indywidualny Plan Działania (IPD), stwarzało to możliwość wspólnego zastanowienia się nad jego problemami, m.in. konieczność opuszczenia Suwałk w celu dalszej edukacji i podjęcia pracy. Dużo rozmawiano na temat przywiązania do regionu i współodpowiedzialności za „matą ojczyznę”.

Doradca zawodowy: - Nie widzą tu dla siebie przyszłości. Uważają, że kończąc jakiś ciekawy kierunek studiów, mogą nie znaleźć pracy w Suwałkach. Jest w nich chęć do powrotu, ale nie mają pewności, czy warunki lokalnego rynku pracy im na to pozwolą.

Warsztaty dziennikarskie

Ważnym komponentem projektu były warsztaty dziennikarskie – uczestnicy spotykali się z lokalnymi dziennikarzami i specjalistami od przygotowania materiałów dla mediów. Mieli więc możliwość zapoznania się z procesem powstawania gazety, od kolegium redakcyjnego (przeprowadzono własne kolegium, wyłoniono redaktora, sekretarza redakcji) do składu i przestania gotowego numeru do drukarni (odbyła się wizyta w drukarni). Uczyli się również podstaw realizacji filmu i miniatur filmowych (próby kamerowe, zdjęcia na planie, tworzenie filmu, montaż, efekty specjalne) oraz zasad nagrywania dźwięku i pracy lektora.

W ramach warsztatów młodzież odwiedziła lokalne Radio 5, gdzie mogła z bliska przyglądać się pracy dziennikarzy radiowych i spróbować dziennikarskiej pracy „na żywo” – opowiadając o sobie, projekcie, migracjach i Suwalszczyźnie na antenie. Inną okazją do radiowej praktyki była realizacja nagrań zwanych przez młodzież „Słuchatkami”.

Nasza grupa to najlepsza grupa medialna w mieście. Zrobili wkładkę do tygodnika – jesteśmy z nich dumni _____ (koordynatorzy projektu)

We współpracy z lokalną gazetą („Tygodnik Suwalski”) ukazała się drukiem wkładka pt. „Tygodnik Suwalski Młodych” zredagowana przez uczestników „Kompresji”. Materiały dotyczyły lokalnych problemów mieszkańców, pasji i kulturalnych imprez.

Każdy uczestnik otrzymał na własność przenośne pamięci, kompatybilne z reporterskim telefonem, do przechowywania własnych materiałów.

Tworzenie serwisu internetowego (www.kompresski.pl)

Uczestnicy wzięli także udział w kursie komputerowym z zakresu tworzenia wspólnego serwisu dziennikarstwa społecznego w Internecie. Poznali aplikacje komputerowe do edycji tekstów, zdjęć, grafiki, dźwięku, filmów, podstawy składu komputerowego i tworzenia stron www. Z pomocą specjalisty dokonali też przeglądu nowoczesnych środków przekazu i wspólnie podjęli decyzję, które narzędzia będą najodpowiedniejsze do ich możliwości i potrzeb odbiorców. Poznali też mechanizmy budowania społeczności internetowych, szanse i zagrożenia związane z otwartym na komentarze serwisem dziennikarskim.

Pod wymyśloną przez młodych autorów nazwą kompresski.pl powstał (z pomocą doradcy technicznego i grafika) serwis młodzieży biorącej udział w projekcie. Stał się on swoistym polem doświadczalnym dla ich ekspresji – czy to w formie słowa pisanego, czy zdjęć, czy wreszcie pierwszych prób filmowych. Grupa musiała podjąć wspólnie wiele decyzji i to współdecydowanie było trudną i ważną lekcją. Decyzje dotyczyły: zatwierdzenia projektu graficznego serwisu, kategorii artykułów, dodatkowych elementów serwisu, anonimowości autorów i komentujących oraz innych kwestii wymagających dyskusji w zespole roboczym.

Przeprowadzono również konkurs na slogan reklamowy serwisu, a później cały cykl konkursów pt.

Były problemy, bo każdy miał inną koncepcję. Wszyscy się bardzo od siebie różniliśmy, kłóciliśmy. Dopiero pod koniec zaczęliśmy się do siebie przyzwyczajać _____ (uczestnik)

„Artykuł Tygodnia w Kompresski.pl”. Nagrodami były bony zakupowe do salonu z kulturą.

Zgodnie z założeniami każdy z uczestników publikował artykuły (powstało ich ponad 50!), dotyczące wydarzeń w projekcie „KomPressJa”, życia codziennego, pasji, Suwalszczyzny i wydarzeń kulturalnych.

Serwis jest wciąż dostępny na stronie projektu, a właścicielem domeny i administratorem pozostaje Stowarzyszenie Pastwisko.org, które zamierza rozwijać ten serwis utrzymując jego młodzieżowy i refleksyjny charakter. Planowany jest też nabór nowych amatorów dziennikarstwa internetowego.

Tworzenie internetowych „Słuchatek”.

Pokłosiem kursu komputerowego, warsztatów radiowych i edukacji regionalnej była realizacja „Słuchatek” – cyklu plików dźwiękowych, w których uczestnicy projektu opowiadali o historii Suwałk. Realizator dźwięku nagrał uczestników projektu, którzy stali się lektorami i wirtualnymi przewodnikami po Suwałkach.

Nagrania zostały umieszczone w ogólnodostępnym serwisie internetowym www.sieczki.suwalki.pl, będącym własnością Stowarzyszenia Pastwisko.org. Serwis jest obecnie bezpośrednio połączony z oficjalnym portalem Miasta Suwałki. Podcasty będą wykorzystywane do edukacji regionalnej i promocji turystycznej miasta. Łatwość dostępu do plików umożliwi odsłuchanie historii Suwałk zarówno turystom jak i zainteresowanym mieszkańcom przy pomocy przenośnych urządzeń (telefony, odtwarzacze mp3).

Promocja projektu

Nośny temat migracji oraz włączenie warsztatów medialnych w program zajęć z młodymi uczestnikami spowodowały, że o projekcie na Suwalszczyźnie było dość głośno. O Kompresji opowiadał koordynator projektu, Wojciech Pajk na seminariach dotyczących migracji, zorganizowanych w Białymstoku oraz w Suwałkach przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych. Artykuły na ten temat ukazały się w Gazecie Wyborczej, Tygodniku Suwalskim, na portalu suwalki.info.

Także sami uczestnicy projektu przyjmując zaproszenie Radia 5 jako „goście dnia” opowiadali o swoich działaniach. Samodzielnie zorganizowali minikonferencję prasową dla lokalnych mediów, podczas której przedstawili swoje działania w ramach projektu oraz zaprezentowali serwis kompresski.pl.

CO Z TEGO WYNIKŁO czyli podsumowanie

Projekt poruszył sporą część mieszkańców Suwałk. W ocenie kierownika projektu najwięcej wyzwań stawiła rekrutacja oraz zmotywowanie młodzieży do regularnego udziału w zajęciach (dużą część grupy stanowiły osoby z klas maturalnych, którym trudno było niekiedy pogodzić obowiązki szkolne, przygotowanie do egzaminów końcowych z zajęciami w projekcie „KomPressJa”). Teraz, jak oceniają koordynatorzy, byłoby znacznie prościej zrekrutować nawet dużo większą grupę uczestników – po pierwsze dzięki nawiązanym kontaktom wśród młodzieży, po drugie dzięki nabytemu doświadczeniu. Potwierdzeniem

Film Adriana był pokazywany u niego w klasie na godzinie wychowawczej – wszyscy w szoku, że on potrafi, że się czymś takim zajmuje _____ (koordynator)

tego może być fakt, że w czasie trwania projektu do zajęć dołączyły dwie dodatkowe osoby, zaproszone przez swoich kolegów.

Uczestnicy pochodzili z różnych szkół. Z jednej strony rodziło to problemy, ponieważ trudno było ustalić wspólny grafik, z drugiej – Kompresjowicze byli wyjęci ze swojego środowiska, dzięki czemu mieli mniej oporów i barier komunikacyjnych.

Może właśnie dzięki temu projekt „KomPressJa” spełnił oczekiwania. Przede wszystkim udowodnił, że problemy wynikające z migracji istnieją także w środowisku młodych osób i chociaż najczęściej nie dotyczą ich bezpośrednio, to jednak rodzą wiele pytań, niepokoju, sprzecznych uczuć.

Cel licznych wycieczek – poszukiwanie inspiracji w Suwałkach i Suwalszczyźnie

Dotarcie do młodzieży przez twórczość też okazało się dobrym pomysłem. Cały projekt na pewno pozwolił uczestnikom poszerzyć wiedzę o swoim regionie, poznać wartościowych ludzi tu zakorzenionych, zdobyć wiele umiejętności: dziennikarskich (tworzenie i publikowanie treści), posługiwania się komputerem w zakresie projektowania i redagowania serwisów internetowych, zastosowania technologii komputerowej w dziennikarstwie społecznym, poruszania się po rynku pracy i zaplanowania własnej ścieżki kariery.

Poza tymi wymiernymi korzyściami uczestnictwo w projekcie pomogło uczestnikom poznać samych siebie, zwiększyło ich poczucie własnej wartości i motywację do podejmowania działań społecznych. Zmniejszyło także przywiązanie do negatywnego wzorca przymusowej emigracji zarobkowej.

Po projekcie wydarzyło się wiele rzeczy, na które wpływ miał z dużym prawdopodobieństwem projekt „KomPressJa”. Jedna z uczestniczek zaraz po maturze dostała pracę w Suwałkach – redaguje jeden z warszawskich portali kulturalnych. Dwie młodsze koleżanki zaangażowały się jako wolontariuszki w suwalski festiwal teatralny. Najbardziej zaciekle filmowicz z grupy kręci filmy dalej – udało mu się zorganizować pokaz własnych filmów w suwalskim

Moja korzyść z projektu: zainstalowałem sobie gadu gadu i mam ze wszystkimi kontakt _____ (opiekun grupy)

Teraz przez pewien czas nie chciałabym angażować się tak silnie w żaden projekt _____ (uczestniczka)

Dużo się o sobie dowiedziałam _____ (uczestniczka)

Przed projektem byłem bardzo leniwa, teraz się robię bardziej systematyczna _____ (uczestniczka)

kinie. Inna uczestniczka projektu zdobyła w 2009 r. pierwsze miejsce w wojewódzkim konkursie o swojej „małej ojczyźnie”. Jeszcze inna osoba jest dziś dużo szczęśliwsza, bo z emigracji wrócił jej tata.

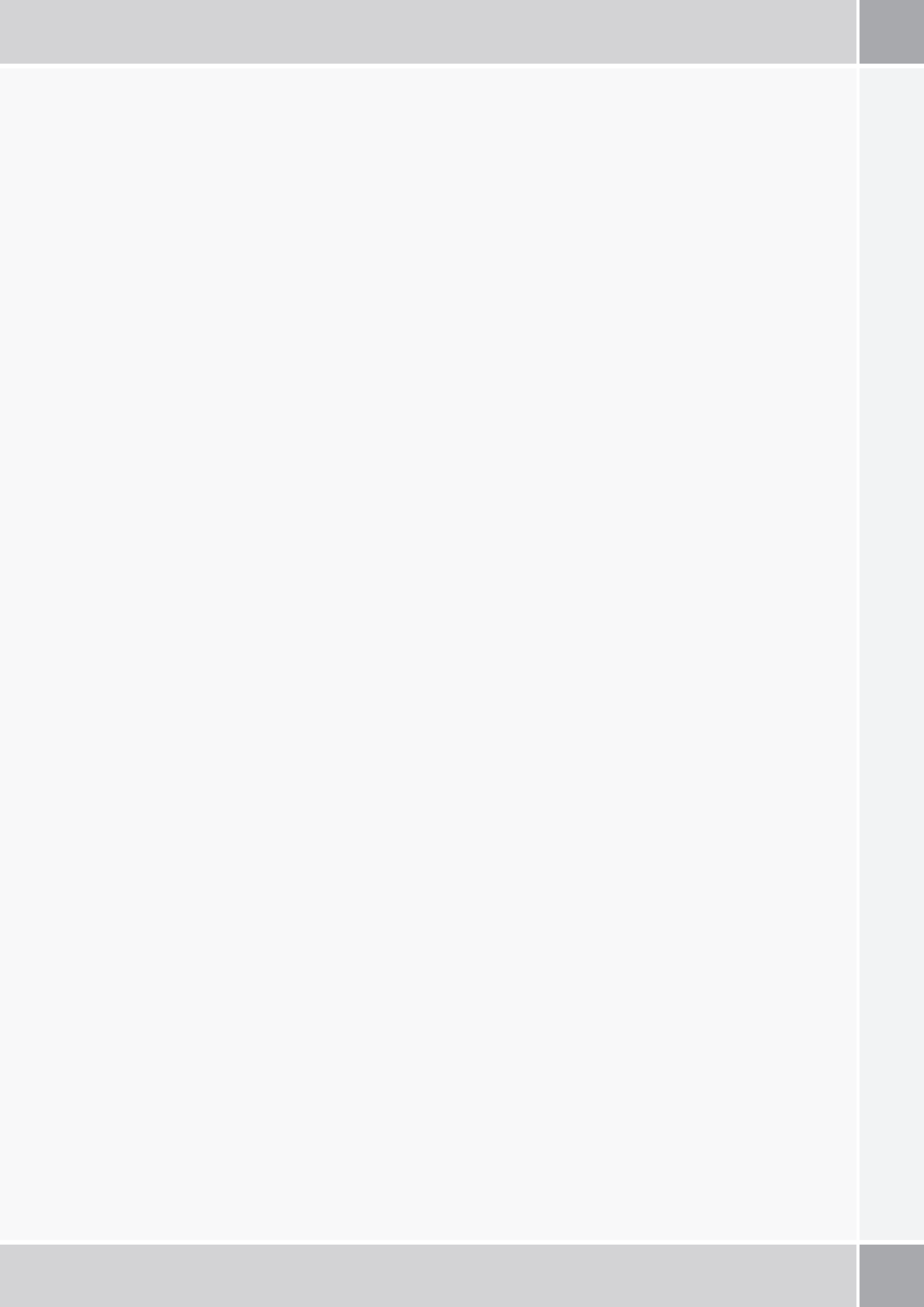
CO DALEJ czyli plany

Stowarzyszenie planuje dalej pracować z młodzieżą, chce utrzymać i rozwijać wolontariat i z jego pomocą przeprowadzać akcje promocyjne – np. dystrybuować ulotki Kompreski.pl, zachęcające suwalską młodzież do współtworzenia serwisu dziennikarstwa otwartego (hosting i domena serwisu wykupione zostały na 3 lata).

Twórcy projektu mają nadzieję, że:

- wzbudzone zdolności do twórczej pracy na rzecz innych oraz entuzjazm związany z działaniem w grupie zaowocuje utwaloną postawą zaangażowania społecznego, a część uczestników zasili szeregi suwalskich organizacji pozarządowych;
- serwis internetowy w tej samej lub rozwiniętej formie będzie aktywnym medium lokalnym, wyrażającym głos młodego pokolenia, a grupa redakcyjna rozszerzy się o nowych redaktorów, „zarażonych” przez swoich szkolnych kolegów bakcylem dziennikarstwa społecznego.

Może warto zrobić też taki projekt dla trochę starszych? Najliczniejsza grupa Suwalszczan to 20-27 lat... _____ (kierownik projektu)

Biblioteka Dobrych Praktyk to seria wydawnicza FISE zawierająca opisy różnych ciekawych i inspirujących rozwiązań oraz działań, związanych z rynkiem pracy. W cyklu „Migracje” prezentujemy 5 projektów lokalnych, stanowiących odpowiedź na problemy wynikające ze zjawiska migracji zarobkowej. Projekty te zostały dofinansowane w ramach Programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Work in Poland”, którego realizatorem jest FISE.

Każdy z przedstawionych projektów to inny pomysł na rozwiązanie problemów towarzyszących migracji i łagodzenie jej skutków, skierowany też do innej grupy osób. Z całą pewnością jednak wszystkie warte są upowszechnienia i replikowania. Zapraszamy do zapoznania się z tymi działaniami, ich efektami oraz ludźmi, bez których entuzjazmu, profesjonalizmu, otwartości, elastyczności i serca nic by się nie zmieniło.

ISBN: 979-83-61979-08-1

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

Program
Polsko-Amerykańskiej
Fundacji Wolności
(www.pafw.pl)

FISE➤

Program realizuje
Fundacja Inicjatyw
Społeczno-Ekonomicznych
(www.fise.org.pl)